

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra JOHANNES EWALDS LEVNET OG MEENINGER

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 326. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353510891936.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

Jeg har før engang, i en Art af Luune skrevet fire Ark fulde derom, og det seer næsten ud, som et Beviis derimod - Til Lykke ere de bortkomne; og jeg vil nu være saa kort, som mueligt; for at være desto troeværdigere - Hvad Hoved-Sagen betrefter, tænker jeg da i min Samvittighed; at jeg af Overbeviisning og Drift - at jeg af min heele Natur virkelig er ærlig - og selv meget ærlig - Men der er, som man veed, to Arter, eller egentligere to Grader af Ærlighed, af den Pligt, den Lyst at svare enhver sit - hvoraf den første, almindeligere, har sin Hensigt til alle Menniskets Forbindelser - til alle Livets Tilfælde - Den anden, den som vore smaae SkatteBorgere, og ikke sjelden vore store Spidsbuber, raabe idelig paa og allene paa, betrefter blot oeconomiske Ting, eller Pengesager - Der er ingen Tvivl paa, at man jo kan besidde denne sidste Grad af Ærlighed i den høyeste Grad; og med alt det være den største Skjælm paa Jorden - Man kan fordærve unge Gemytter, man kan bagtale sin Næste, man kan fornægte sin Gud, uden at tilsnige sig en eneste Skilling derved, men man kan ikke gjøre det uden det nederdrægtigste Bedragene - Men Spørgsmaalet bliver, om denne Sætning kan omvendes - saaledes at man kan fuldkommen besidde den førømtalte almindelige Ærlighed; og i alle Tilfælde behandle andre, ey allene som man selv ønsker at behandles, men som man troer, at de kan fordre det - uden derfor at gjøre sig de strængeste Begreb, om den Ærlighed, som jeg vil kalde den blot Oeconomiske, den, som allene betrefter vor Eyendom - Jeg beder, at man for alting ikke vil overiile sig, med at fælde min Dom, førend jeg har forklaret mig tydeligere - Dette kan best skee, naar jeg saa ærlig, som mueligt, stræber at udvikle mine egne Grundsætninger i dette Fald, som man siden desto friere kan bedømme, da jeg langt fra ikke anfører dem, fordi jeg skulde paastaae dem at være de retteste; men blot fordi de har været mine - ||